Gemeente Kerkrade

Integraal Veiligheidsplan 2023-2026

INHOUD

1. INLEIDING	3
1.1 Integraliteit van het beleid	4
2 TERUGBLIK INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID 2019-202	5
3. UITGANGSPUNTEN	8
4. PRIORITEITEN	11
4.1 Drugsoverlast	12
4.2 Woonoverlast	13
4.3 Jeugd overlast en -criminaliteit	14
4.4 Zorg en veiligheid	16
4.5 Ondermijnende criminaliteit	17
4.6 Fysieke Veiligheid	18
5. HANDHAVING	19
Verklarende woordenlijst	20

1.Inleiding

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijk en leefbaar Kerkrade. Kerkrade moet niet alleen veilig zijn, mensen moeten zich ook veilig, welkom en vrij voelen. Door gezamenlijke inspanning en integrale samenwerking zorgen we samen voor een leefbaar en veilig Kerkrade, waarbij overlast en criminaliteit zo veel mogelijk wordt voorkomen.

De gemeente Kerkrade kent uitdagingen op het gebied van veiligheid en leefbaarheid en scoort op zowel Parkstad als landelijk niveau onvoldoende op deze thema's (nulmeting Novi-gebied Zuid-Limburg en de Leefbaarometer).

Daarnaast loopt Kerkrade door de specifieke grensligging een groot risico om in de greep van de georganiseerde misdaad te komen (ondermijnende criminaliteit). Een verontrustend signaal dat van invloed is op de in dit Integraal Veiligheidsplan (IVP) genoemde thema's.

Onze grote ambitie is om verder door te kijken dan de periode die dit IVP beslaat. Door vooral in te zetten op de veiligheidsbeleving, met als doel een positieve ontwikkeling op de veiligheid- en leefbaarheidsindicatoren, zodat Kerkrade binnen 20 jaar tot de top 5 van de veiligste steden in Zuid-Limburg hoort.

Met de in dit IVP opgenomen ambities en prioriteiten worden de eerste stappen gezet om het niveau van Kerkrade naar dat van een bovengemiddelde stad te tillen.

Voor een goede sturing en coördinatie op het complexe veiligheidsterrein wordt er iedere vier jaar door de gemeente een Integraal Veiligheidsplan (IVP) opgesteld. Naast dat dit een wettelijke vereiste is in de Politiewet, is het nodig om in een snel veranderende wereld elke vier jaar het beleid tegen het licht te houden. Zijn we nog met de juiste dingen bezig? Of vragen de ontwikkelingen in de samenleving om nieuwe overwegingen, verschuivingen in prioriteiten en andere werkwijzen om in te kunnen spelen op de actualiteit.

Het IVP is een strategisch beleidsdocument dat de gemeente gebruikt om te sturen op het lokale veiligheidsbeleid. Het IVP markeert prioriteiten, benoemt ambities en uitgangspunten, legt een basis voor lokale en bovenlokale samenwerking en biedt aanknopingspunten voor monitoring, bijsturing en verantwoording. Tevens wordt op hoofdlijnen beschreven welke inspanningen en acties reeds worden ondernomen en nog nodig zijn om onze ambities te realiseren.

Het huidige IVP bouwt voort op het IVP over de periode 2019-2022. Nu richten we ons op de periode 2023 tot en met 2026.

IAWW
Integrale Aanpak Wijkgericht Werken

Bewoners kunnen door hen ervaren overlast telefonisch melden via het Burgerplein (14045),via het digitaal meldingsformulier of aan: overlast@kerkrade.nl. Vervolgens worden deze meldingen doorgezet naar het Meldpunt Overlast.

Jij kunt het verschil maken!
Heb je het gevoel dat het ergens in jouw wijk niet pluis is? Doe dan melding via Meld Misdaad Anoniem
www.meldmisdaadanoniem.nl of 0800-7000.

MELD MISDAAD ANONIEM
0800-7000 | meldmisdaadanoniem.nl

1.1 Integraliteit van beleid

We vinden integraliteit van beleid van belang. Dat vraagt dat we ook rekening houden met objectieve, subjectieve veiligheid en veiligheidsbeleving. We zetten deze begrippen op een rijtje:

Bij veiligheid onderscheiden we **objectieve en subjectieve veiligheid**. Objectieve veiligheid geeft weer of, waar en in welke mate feitelijke vormen van criminaliteit en overlast worden vastgesteld en gemeten. Dit gebeurt aan de hand van indicatoren zoals de criminaliteitscijfers van de politie of de overlastcijfers van de gemeente.

In tegenstelling tot het voorgaande IVP hebben we deze keer geen objectieve cijfers opgenomen. Hoewel deze meegenomen zijn in de veiligheidsanalyse behoeven deze meer duiding om geen vertekend beeld te geven. Bv. het aantal politiecijfers met betrekking tot bezit harddrugs en het vervaardigen van softdrugs laat een daling laten zien. Deze daling komt niet omdat het probleem afneemt, waarschijnlijk is dit een gevolg van de Covid-19 crisis en het terugschroeven van de controles. Hierdoor komt het minder in beeld.

Veiligheidsbeleving wordt ook wel aangeduid als subjectieve veiligheid. Dit als tegenhanger van objectieve veiligheid. Hiermee wordt het feitelijk niveau van criminaliteit en overlast bedoeld.

Subjectieve veiligheid daarentegen gaat vooral om het veiligheidsgevoel van bewoners; hoe beleven zij veiligheid, welk beeld hebben zij bij criminaliteit en overlast?

In dit IVP gaat het dan om de beleving van sociale veiligheid.

Deze beleving is een goede graadmeter om te toetsen of we op de goede weg zijn met onze gemeente veiliger en leefbaarder te maken.

Digitale veiligheid

Wij hebben aandacht voor een digitaal weerbare gemeente. We zetten ons in om:

- te voorkomen dat inwoners en bedrijven slachtoffer worden van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit;
- ervoor te zorgen dat de informatiebeveiliging van de gemeente op orde is en
- dat we goed voorbereid zijn op cybercrises en online aangejaagde ordeverstoringen.

De aanpak tegen digitale criminaliteit kent dus twee aspecten: preventie van incidenten en reactie op incidenten.

2. Terugblik

Het IVP van 2019-2022 kende vijf veiligheidsthema's. Er zal per thema kort worden teruggeblikt op de aanpak in deze periode.

Veilige woon- en leefomgeving

In het in 2020 geactualiseerde en aangescherpt Damoclesbeleid Kerkrade, staat beschreven in welke situaties en onder welke kaders de burgemeester bestuurlijke maatregelen in kan zetten tegen drugscriminaliteit.
Deelname aan het Hennep Aanpak Parkstad (HAP)-project, het opleggen van bestuurlijke dwangsommen in de aanpak van drugsdealers en het projectmatig werken door de Boa's zijn voorbeelden van maatregelen in de aanpak van drugsgerelateerde overlast en criminaliteit.

Woonoverlast komt steeds vaker voor en heeft een behoorlijke impact op de veiligheidsbeleving van de bewoners. Om sneller en beter in te kunnen spelen op deze vorm van overlast hebben we ingezet op de meldingsbereidheid, is het meldpunt overlast doorontwikkeld en heeft een kwaliteitsslag plaats gevonden.

Door de investering in centralisten, wijkboa's en middelen is er meer en beter toegeruste handhavingscapaciteit binnen de gemeente Kerkrade georganiseerd. Hierdoor past het cluster handhaving beter op de hedendaagse, ook complexere, handhavingsvraagstukken die de burger heeft. Ook sluit het cluster handhaving beter aan op het netwerk dat zich bezig houden met leefbaarheids- en veiligheidsproblematiek zoals politie en zorgpartners.

De mogelijkheid om binnen de Wet aanpak woonoverlast de eigenaar van een opstal direct verantwoordelijk te houden voor de aanwezige overlast in of vanuit het betreffende pand, wordt toegepast.

De groepsaanpak jeugdoverlast is voortgezet en is een traject dat alleen succesvol opgepakt kan worden als alle betrokken partijen zich gezamenlijk inzetten. Een effectieve aanpak vraagt een helder en gecoördineerd beleid, waarbij iedere partij zijn verantwoordelijkheid neemt.

Aan de APV is Artikel 2:56 Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat toegevoegd waarin de burgemeester de bevoegdheid krijgt vergunningplicht in te voeren voor bepaalde panden, gebieden of branches in het kader van ondermijning.
In 2022 is het Landelijk Stuurgroep Interventieteams (LSI) project van start gegaan. Aanpak is gericht op het blootleggen en aanpakken van adresgerelateerde fraude m.b.t. fiscus, voorzieningen en uitkeringen, en ook illegale bewoning etc.. Achterliggend doel is de verbetering van de leefbaarheid in wijken.

We hebben in de aanpak gevaar of overlast door verward gedrag uitvoering gegeven aan het gemeentelijk meldpunt Wvggz voor burgers en professionals. Daarnaast is het nemen van een crisismaatregel om onmiddellijk gevaar af te wenden geïmplementeerd en sinds het najaar 2020 is het Landelijk Meldpunt Zorgwekkend gedrag gelanceerd. In samenwerking met politie en het ZVHP is het VIA meldpunt doorontwikkeld.

Om beïnvloeding/besmetting van kwetsbare buurtbewoners tegen te gaan, blijven we buurtbemiddeling inzetten, de wijkpreventieteams en WhatsApp groepen promoten en faciliteren.

Bedrijvigheid en veiligheid

Het evenementenbeleid is in 2021 geactualiseerd en vastgesteld. De klankbordgroep is opgericht naar aanleiding van de ontstane klachten bij meerdaagse evenementen. Vier keer per jaar komt de klankbordgroep bij elkaar.
Om de kwaliteit en de veiligheid te bevorderen tijdens evenementen, is er een controleur vergunningen aangesteld.
We zijn nadrukkelijk aan de slag geweest met de invloed van het Covid-19 virus en de gevolgen/druk op de evenementen naar aanleiding van de geldende maatregelen.

Fysieke veiligheid

We hebben bijzondere jaren gehad die werden gedomineerd door het Covid-19 virus en de bijbehorende maatregelen. We hebben alles in werking gesteld om samen met de politie en onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa’s) de openbare orde te handhaven, deze waar nodig te herstellen en de verbinding met de samenleving te behouden. Ook hebben we ingezet om onduidelijkheden rondom de maatregelen bij onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk weg te nemen. De vele demonstraties en het handhaven van de geldende maatregelen hebben veel inzet van onze boa’s gevraagd. De hoogwatercrises in juni en juli 2021 en de recente vluchtelingencrisis hebben een grote mate van flexibiliteit en inzet door het ambtelijke apparaat laten zien. Het geeft echter ook reden tot een kritische beoordeling van het huidige crisisbeleid.

04

Jeugd en veiligheid

Jeugdoverlast is van alle tijden; is vaak seizoensgebonden en om de zoveel tijd staat een nieuwe “generatie” klaar. Wanneer overlast van jeugdigen wordt ervaren, is dit vaak ook afhankelijk van de mate waarin buurtbewoners of passanten tolerantie tonen. Ondanks de toegepaste groepsaanpak jeugdoverlast en genomen maatregelen (aanwijzing boa’s doorverwijzing Halt, projectmatig werken, cameratoezicht) zien we dat de jeugdoverlast toeneemt waarbij de jeugdigen jonger zijn en steeds vaker tegen de criminaliteit aan schuren.

Jeugdoverlast laat zich niet stoppen door gemeentegrenzen. Dit heeft geleid tot het oprichten van de werkgroep aanpak jeugdoverlast Parkstad. Hier wordt de samenwerking gezocht met als doel de aanpak Parkstad breed op elkaar af te stemmen, alle bestuursrechtelijke instrumenten in kaart te brengen en te implementeren en een uniform jeugdoverleg op te starten waarin onderscheid tussen een preventief en een repressief deel wordt gemaakt.

De aanpak van overlast gevende jongeren is een traject dat alleen succesvol opgepakt kan worden als alle betrokken partijen zich gezamenlijk inzetten. Een effectieve aanpak vraagt een helder en gecoördineerd beleid, waarbij iedere partij zijn verantwoordelijkheid neemt.

In het laatste kwartaal van 2022 zijn straatcoaches ingezet en is het gebiedsverbod/samenscholingsverbod een noodzakelijke aanvulling in onze mogelijkheden om doortastend op te treden.

05

Integriteit en veiligheid

Via de ondermijningstafel hebben we de informatiepositie en integrale aanpak kunnen versterken samen met convenantpartners zoals de politie, het OM, de Sociale Recherche, RIEC en interne partners.
In 2020 is het Bibob-beleid geactualiseerd. De belangrijkste wijziging betreft een uitbreiding naar de terreinen vastgoed en zorg. We hebben samen met onze ketenpartners ingezet op voorlichting, bewustwording en het vergroten van de weerbaarheid.
Een Integrale Ondermijning Beeld (IOB) is opgesteld waarin de burgemeester de informatie krijgt hoe het is gesteld met de ondermijning in Kerkrade. Dit document is besproken in de lokale driehoek en waar nodig en mogelijk zijn aandachtspunten geformuleerd. Zo is bijvoorbeeld meer aandacht voor mensenhandel en fraude met betrekking tot zorggelden.

3. UITGANGSPUNTEN

Onze ambitie is om een bovengemiddelde stad te worden, ook op het gebied van Veiligheid. We staan over 20 jaar in de top 5 van veilige steden in Zuid-Limburgse. Om deze ambitie waar te maken formuleren we in hoofdstuk 4 onze prioriteiten.

Meer blauw op straat is nodig, maar ingrijpen in de haarvaten van de samenleving nog meer....Om efficiënt in het veiligheidsdomein te kunnen werken, hanteren we de volgende uitgangspunten:

We werken integraal:

Met een integrale samenwerking binnen de gemeente met onze veiligheidspartners, bewoners, ondernemers en zorgpartners zetten we instrumenten in om de leefbaarheid en veiligheid in Kerkrade te vergroten. Een integrale benadering vraagt om afgestemde acties. Als we elkaars mogelijkheden kennen en benutten en op een innovatieve wijze stappen zetten, dan kunnen we de resultaten boeken die we voor ogen hebben voor onze stad.

We werken persoonsgericht:

De gemeente Kerkrade richt zich waar mogelijk op een persoonsgerichte aanpak (PGA). Bij de PGA staat het individu centraal en werken gemeente, ZVHP, politie, OM en hulpverlening nauw samen om te voorkomen dat dezelfde personen voor problemen blijven zorgen en dat deze de juiste hulp kunnen ontvangen.

We werken wijkgericht:

Een andere manier om maatwerk te kunnen leveren bij een complex probleem is door middel van wijkgericht werken. Wijkgericht werken is een integrale aanpak die zich richt op het verbeteren van de directe leefomgeving in een bepaalde wijk of buurt in samenwerking met bewoners en ketenpartners. Kerkrade kent wijken en buurten met elk haar eigen kansen en uitdagingen. Een aanpak op maat doet recht aan de verschillen tussen wijken, buurten en aan de verschillen in zorgen en problemen die de bewoners van Kerkrade ervaren.

We werken projectmatig:

Daarnaast kent Kerkrade een projectmatige aanpak met als doel het bevorderen van de veiligheid en leefbaarheid. Deze projecten (o.a. aanpak Bleijerheide, herinrichting Rolduckerveld) richten zich op het behalen van concrete en voor inwoners voelbare resultaten en gewenste effecten in de stad. Het betreffen in eerste instantie grotere veranderingsvraagstukken die over de hele stad gaan.

We werken samen:

Kerkrade grenst aan de gemeenten Landgraaf en Heerlen en is gelegen in Parkstad. Omdat verschillende veiligheidsvraagstukken gemeentegrensoverschrijdend zijn, groeit de behoefte om meer afstemming en samenwerking met de overige Parkstad gemeenten op het terrein van openbare orde, veiligheid en de aanpak van ondermijning. Vanuit die behoefte is in 2022 de Parkstad Driehoek gestart en vindt integrale afstemming plaats in de aanpak van jeugdoverlast.

We monitoren onze aanpak:

Het voorliggende integraal veiligheidsbeleid gaat primair in op ambities en prioriteiten voor de periode 2023 – 2026

Concrete projecten en acties die voortvloeien uit deze ambities en prioriteiten zullen worden gerapporteerd aan het college. De raad wordt over het resultaat hiervan geïnformeerd. Zoals al eerder aangegeven komen de objectieve en subjectieve cijfers niet altijd overeen. We zetten naast een afname van de objectieve cijfers ook nadrukkelijk in op een verbetering van de subjectieve cijfers. Mede door capaciteit vraagstukken is het niet altijd mogelijk om te sturen op de objectieve cijfers. Deze zullen jaarlijks gemonitord worden middels een onafhankelijk onderzoek (bv. veiligheidsmonitor) naar de veiligheidsbeleving binnen de gemeente Kerkrade.

We zoeken een goede balans tussen preventie en repressie:

Voor een effectief veiligheidsbeleid is het van belang dat er een geschikt en volledig pakket aan preventieve en repressieve maatregelen toegepast kan worden.
Er dient een logische opbouw en samenhang te bestaan in de combinatie van die maatregelen. Als gemeente Kerkrade willen we zo veel mogelijk criminaliteit en overlast voorkomen. Daarom hechten wij grote waarde aan preventieve maatregelen.

Daar waar het moet zetten we onze repressieve maatregelen in. Dit doen we om een onveilige situatie te beëindigen en de schade zoveel mogelijk beperkt te houden. Hierbij wordt, in samenwerking met partners, zowel gebruik gemaakt van het bestuurs- als het strafrecht.

We werken informatie gestuurd:

We vinden het belangrijk om te weten wat er speelt in onze stad. Hierdoor willen we goed geïnformeerd zijn. Deze informatie helpt ons om in te zetten op dat wat daadwerkelijk aan de hand is in onze stad en buurten. We brengen actief informatie bij elkaar. We analyseren en duiden deze informatie en maken op basis hiervan doelbewuste en doelgerichte keuzes met betrekking tot onze inzet. Ons streven is om zoveel mogelijk informatie te verzamelen over de leefbaarheid, veiligheid en veiligheidsbeleving van de bewoners, bezoekers en ondernemers in Kerkrade. Het is hierbij noodzakelijk dat we achtergronden, afwijkingen en trends bij veiligheidsvraagstukken vroegtijdig herkennen en doorgronden. We hebben de ambitie om deze manier van informatie gestuurd werken meer vorm te geven door middel van een informatieknooppunt Leefbaarheid en Veiligheid.

Het informatieknooppunt verbetert onze informatiepositie. Dit willen we doen door informatie afkomstig uit verschillende bronnen te verzamelen en met elkaar te verbinden. Het doel is te komen tot een permanent actueel integraal veiligheidsbeeld. Het steeds beter kunnen benutten van zowel onze eigen gemeentelijke informatiebronnen als bronnen van externe partijen is een van de ambities voor onze veiligheidsaanpak. Informatie gestuurd werken is niet alleen wenselijk op het niveau van de stad, maar ook op het niveau van de buurt en de straat. Hierdoor wordt effectief en efficiënt sturen op veiligheid steeds beter mogelijk.

De ambitie voor de komende jaren is om samen met interne en externe partners, op steeds efficiëntere wijze gebruik te kunnen maken van informatiebronnen en data om nieuwe inzichten te creëren, gerichter te kunnen duiden en fenomenen en trends tijdig inzichtelijk te kunnen maken.

We hebben we elkaar nodig om de informatiepositie te versterken, om een actueler, completer en specifieker beeld te krijgen van de veiligheidssituatie.

We zijn flexibel

Ontwikkelingen zijn dynamisch en zijn niet altijd te voorspellen. De prioriteiten zijn dan ook niet in beton gegoten. Soms kunnen onvoorziene ontwikkelingen ervoor zorgen dat deze verschuiven. De coronacrisis is hier een duidelijk voorbeeld van. Het is belangrijk dat we flexibel genoeg zijn en op actuele veiligheidsvraagstukken kunnen inspelen. Dit IVP benoemt daarom hoofdthema's en algemene uitgangspunten, in plaats van strakke kaders. De in het vorige IVP opgenomen Aanvalsplannen zullen we dan ook niet meer los benoemen. De prioriteiten in de wijken vloeien voort uit de actualiteit. Door de strakke kaders los te laten, blijft voldoende ruimte om mee te kunnen bewegen met actuele ontwikkelingen en in te spelen op behoeften in een gebied.

4. PRIORITEITEN

Op basis van onze veiligheidssituatie waarbij we kijken naar de problematiek, de aanpak, ontwikkelingen en de toekomst, komen we tot een zestal prioriteiten:

1. Drugsoverlast
2. Woonoverlast
3. Jeugd overlast en -criminaliteit
4. Zorg en veiligheid
5. Ondermijnende criminaliteit
6. Fysieke veiligheid

Gesprekken met (externe) partners en de wijkplatforms bevestigen deze prioriteiten. Deze thema's behoeven extra aandacht qua inzet en capaciteit. Dit wil echter niet zeggen dat er geen oog is voor overige veiligheidsthema's. Het terugdringen van High Impact Crimes (HIC), zoals bijvoorbeeld inbraken, was bijvoorbeeld voor een lange periode een grote prioriteit. Dit heeft ertoe geleid dat de HIC aanzienlijk zijn afgenomen. Ondanks dat we HIC niet als prioriteit hebben opgenomen, heeft dit onze blijvende aandacht. Prioriteiten stellen is nodig, omdat er altijd meer vraagstukken zijn dan beschikbare capaciteit. Dit dwingt ons om scherpe keuzes te maken. De wereld om ons heen verandert snel met wisselende en nieuwe uitdagingen. Deze omstandigheden kunnen ertoe leiden dat prioriteiten en werkzaamheden verschuiven. Flexibiliteit is dan van belang om efficiënt en slagvaardig te kunnen optreden.

4.1 Drugsoverlast

Omwonenden ervaren overlast en gevoelens van onveiligheid door de straathandel die open en bloot plaats vindt. Een verontrustende ontwikkeling is de toename en verharding van de druggerelateerde geweldsdelicten. Daarnaast worden in de gemeente Kerkrade nog steeds verdovende middelen aangetroffen in panden. Vaak gaat het daarbij om hennepkwekerijen of locaties voor opslag, distributie of verkoop van verdovende middelen of betreft het drugslabs waar verdovende middelen, zoals bijvoorbeeld de harddrug amfetamine, worden geproduceerd.

Hoewel politiecijfers met betrekking tot bezit harddrugs en het vervaardigen van softdrugs een daling laten zien, is dit waarschijnlijk een gevolg van de Covid-19 crisis en het terugschroeven van de controles. Het komt daardoor minder in beeld. Bij voldoende beschikbare capaciteit zullen de controles weer worden opgevoerd. Op het opsporen van de hennepplantages blijft volop inzet.

Desondanks neemt het onveiligheidgevoel onder de bewoners niet af en komen veelvuldig druggerelateerde meldingen binnen bij de gemeente. Des te meer reden om drugsoverlast te blijven prioriteren.

Ambities

- afname van de overlast (objectieve cijfers);
- het verhogen van het subjectieve veiligheidsgevoel;
- het verhogen van de meldingsbereidheid;
- het terugbrengen van het aantal geregistreerde politie incidenten door prioritering.

W**at gaan we doen**?

De ingezette lijn van **de toepassing van het Damoclesbeleid** wordt voortgezet, waarbij we de mogelijkheden blijven door ontwikkelen.

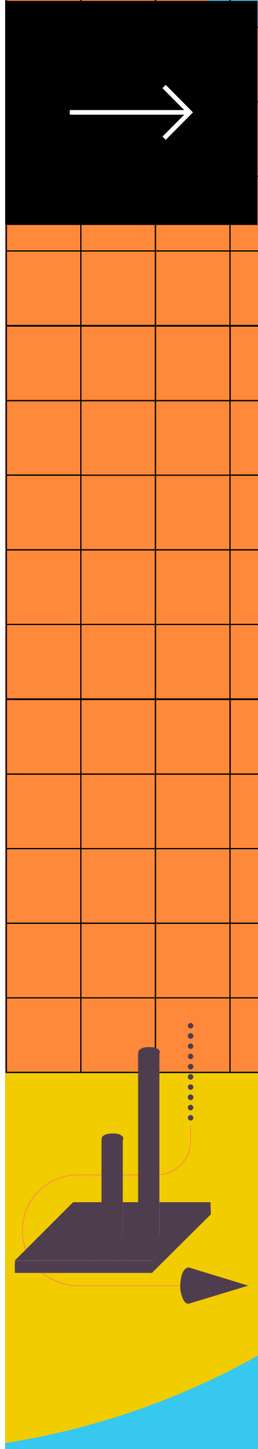
De **flexcontrole**s worden na een rustige periode i.v.m. de Corona crisis opnieuw opgestart.

Om de **meldingsbereidheid** te verhogen blijven we acties ontwikkelen die bewoners stimuleren om te melden.

In samenspraak met het OM wordt onderzocht of onze Boa's jeugdigen kunnen **doorverwijzen naar Halt** wanneer zij softdrugs in hun bezit hebben.

In het handhavingsarrangement zullen afspraken met politie opgenomen worden over de **gezamenlijke inzet** in de aanpak van drugsoverlast. Met als doel deze zo ver als mogelijk terug te dringen.

Binnen onze organisatie wordt door diverse afdelingen integraal bekeken welke **fysieke aanpassingen** bij nieuwe projecten kunnen bijdragen aan het terugdringen van de drugsoverlast.

4.2 Woonoverlast

In heel Nederland ervaren bewoners regelmatig woonoverlast. Zeker aanhoudende overlast kan het woongenot en gevoel van veiligheid van bewoners ernstig bedreigen. Dit is in Kerkrade niet anders.
Bij woonoverlast gaat het vooral om overlast tussen buurtbewoners onderling, vaak als gevolg van botsende leefstijlen. De laatste periode, waarbij de Covid-19 crisis en daarbij horende maatregelen (lockdown, thuiswerken) wellicht een rol heeft gespeeld, is het aantal gevallen van woonoverlast toegenomen en ernstiger van aard geworden. De aanpak is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, woningcorporaties, politie en buurtbewoners.

Ondanks de uitgezette acties in het verleden, de aandacht en inzet van de gemeente en haar partners blijft woonoverlast de bewoners parten spelen. Dit vraagt om op een andere manier naar de aanpak te kijken.

Ambities

- het terugdringen van de overlast;
- het vergroten van de leefbaarheid;
- acteren door de juiste partij na meldingen en melders informeren over de aanpak;
- efficiënter optreden tegen woonoverlast.

Wat gaan we doen?

We blijven **buurtbemiddeling** inzetten bij woonoverlast. Buurtbemiddeling is een eerste, vaak succesvolle manier om beide partijen weer met elkaar in gesprek te krijgen.

De **Integrale Aanpak Wijkgericht Werken- methode** blijft in ontwikkeling om zo succesvol mogelijk woonoverlast tegen te gaan en verdere escalatie te voorkomen.

Toepassing van de Wet aanpak woonoverlast (waarschuwingsbrieven, gedragsaanwijzing, dwangsommen en evt. verbod tot toegang tot de woning), waarbij ook de eigenaren van overlast gevende panden onder de loep liggen.

Afstemming zoeken bij projecten, o.a. de woon-zorgvisie en de Regiodeal. We **intensiveren de samenwerking** met de woningcorporaties, **delen we informatie beter** en coördineren we onze aanpak.

Onderzoek naar en toepassen van **bestuurlijke sturingselementen**. Denk hier aan een vestiging verordening of verplichting tot eigen bewoning.

Eerder **informatie gestuurd** inspelen op de situatie om escalatie te voorkomen.

Bovenstaande acties geven ons de mogelijkheid om vaker en doortastender optreden in het kader van de Wet aanpak woonoverlast.

4.3 Jeugd overlast en -criminaliteit

(Groepen) jongeren die overlast veroorzaken of criminele activiteiten uitvoeren kunnen een negatieve invloed uitoefenen op het woonplezier en de veiligheidsbeleving van onze bewoners. Hoewel deze jongeren veel overlast en ook criminaliteit kunnen veroorzaken, zijn zij naast dader, vaak ook slachtoffer. Deze jongeren zijn vaak kwetsbaar door problemen thuis, op school of mogelijk door gedrags- of verslavingsproblemen. Deze problematiek vraagt om een integrale aanpak met een goede verbinding tussen het sociaal en veiligheidsdomein. Binnen de aanpak ligt de focus op preventie, maar er is ook aandacht voor zorg en repressie. Een aanpak die zich richt op het individu in de groep, maar ook het individu op school, werk en thuis, bij sport en uitgaan.

Bij de aanpak jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit willen we door middel van vroegsignalering onze (kwetsbare) jongeren in kaart brengen en monitoren. Daarnaast willen we ons zicht op jeugdgroepen verder verbeteren. Door meer zicht te hebben aan de voorkant, willen we het verder afglijden van risicojongeren vroegtijdig voorkomen.

Ambities

- terugdringen van de jeugdoverlast;
- voorkomen dat kwetsbare jongeren afglijden naar de criminaliteit;
- het creëren van een veilige omgeving voor jongeren;
- parkstad breed dezelfde Aanpak jeugdoverlast en de daarbij behorende sturingselementen toepassen.

Wat gaan we doen?

I**ntensievere samenwerking tussen politie, OM, jeugd- en jongerenwerk, straatcoaches, gemeente en scholen.** In deze samenwerking zetten we natuurlijk in op handhaving en repressief optreden.

We leggen waar nodig ook **samenscholingsverboden of gebiedsverboden** op. Op die manier voorkomen we dat de overlast van jogeren de leefbaarheid te zeer raakt. We identificeren individuele jongerenen maken gerichte, **persoonlijke aanpak**.

Denk daarbij aan HALT-trajecten, gesprekken met ouders, begeleide trajecten of zelfs een strafrechtelijke aanpak.

Naast aandacht voor repressie is het ook van belang om ook in te zetten op het beter en sneller opsporen van knelpunten bij de opvoeding en begeleiding van individuele jongeren.

Deze preventieve aanpak verdelen we in vijf taken;

- **inzicht krijgen** in de problemen en knelpunten op het gebied van hangjongeren;
- **maatregelen formuleren** die in samenwerking met betrokken partijen worden uitgevoerd;
- **prioriteiten** aanbrengen binnen de aan te pakken probleemgebieden en de maatregelen;
- de **samenwerking** tussen de betrokken partijen (inclusief de gemeente zelf) in goede banen leiden;
- een **goede verdeling van de inze**t van de betrokken partijen (bij de te nemen maatregelen) waarborgen.

Wanneer maatregelen goed op elkaar zijn afgestemd, versterken de onderdelen van de aanpak elkaar. De regievoering is bij de gemeente in vertrouwde handen. De aanpak van overlast door hangjongeren hoort tenslotte thuis in het lokale veiligheidsbeleid van de gemeente.

4.4 Zorg en Veiligheid

Mensen met verward of onbegrepen gedrag kunnen (ernstige) overlast veroorzaken, maar hebben vooral zorg en hulp nodig. Het bevorderen van de samenwerking tussen politie, ggz en gemeenten, is absolute prioriteit. Een betere samenwerking tussen deze partijen moet erin resulteren dat personen met verward of onbegrepen gedrag zo snel mogelijk passende zorg en ondersteuning krijgen en niet onnodig in aanraking komen met politie en justitie.

Ambities

- het terugbrengen van het aantal geregistreerde politiemeldingen;
- afname van de overlast;
- het verhogen van het veiligheidsgevoel;
- het verhogen van de meldingsbereidheid;
- borgen dat iemand met verward gedrag de zorg krijgt die hij/zij nodig heeft.

Wat gaan we doen?

Het **aanbieden van re-integratietrajecten** aan alle ex-gedetineerden die dat behoeven.

De gemeente heeft hierin vaak een coördinerende, (aan)sturende of verbindende rol. Hierbij kan van een aantal instrumenten gebruik gemaakt worden:

Aanvraag van een **Zorgmachtiging**. Sinds 2020 heeft de gemeente een wettelijke taak gekregen bij het uitvoeren van de Wet verplichte ggz. Die bestaat erin dat de gemeente na een melding onderzoek moet doen naar de noodzaak van verplichte zorg die iemand zou moeten krijgen. Het gaat dan om mensen met een stoornis, die niet open staan voor vrijwillige ggz en waarover familie of omwonenden zich zorgen maken. Hiermee hebben de melders een extra ingang richting verplichte zorg gekregen.

De gemeente bevordert dat iemand **vrijwillige zorg** krijgt indien verplichte ggz niet aan de orde is. Uitgangspunt is dat vrijwillige zorg, althans indien mogelijk, steeds de voorkeur verdient. In dit kader kan de gemeente instrumenten inzetten zoals het Kernteam of Bemoeizorg, indien het lastig is om de betrokken persoon te bereiken, dan wel de wijk-GGZ van Mondriaan. De wijk-GGZ kan adviseren of contact leggen met de ggz.

In geval van acute crises en er een noodzaak is om terstond op te treden, kan de burgemeester gebruik maken van de bevoegdheid om een **crisismaatrege**l te nemen. Dat gebeurt in geval van verward gedrag door een stoornis op grond van de Wet verplichte ggz en bij acute dementie op grond van de Wet zorg en dwang. Zo kan onmiddellijk dreigend gevaar worden afgewend.

Ketenveldnorm en levensloopfunctie. Door deelname hieraan kan de gemeente in afstemming met het Veiligheidshuis mensen met een hoog veiligheidsprofiel aanmelden voor het krijgen van beveiligde intensieve zorg. Een forensische titel is daarbij niet vereist.

Het **Verbindingspunt voor Informatie en Advies (VIA) Zuid-Limburg**. Het VIA ontvangt alle meldingen van de politie over verward gedrag. Vervolgens zet het VIA deze meldingen door naar de zorg, het Veiligheidshuis of de gemeente. In de toekomst kan de gemeente bij het VIA aankloppen voor informatie om zodoende in het lokale sociaal domein en zorgcircuit stappen te kunnen zetten. Ook kan deze informatie van belang zijn ter ondersteuning van een aanvraag om een Zorgmachtiging.

4.5 Ondermijnende criminaliteit

Bij ondermijnende criminaliteit is er sprake van vermenging van onder- en bovenwereld, doordat plegers van (georganiseerde) criminaliteit gebruik maken van dezelfde legale diensten en voorzieningen als gewone inwoners voor illegale activiteiten, zoals: transportvoorzieningen, financiële en juridische dienstverlening, de vastgoedsector et cetera.

In het Integrale Ondermijningbeeld van Kerkrade komen 5 hoofdthema's naar voren:

·Drugs
·Witwassen
·Criminele toplaag
·Overige signalen
·Blinde vlekken

Er zijn duidelijk signalen zichtbaar van ondermijnende criminaliteit binnen de gemeente Kerkrade die onder de thema's drugs, witwassen en criminele toplaag vallen. Een belangrijk kenmerk van ondermijnende criminaliteit is dat het zich zoveel mogelijk afspeelt in het verborgene en dat de daders buiten beeld van de opsporingsinstanties trachten te blijven.

Naast de thema's drugs, witwassen en criminele toplaag komen er in mindere mate signalen naar voren van andere vormen van ondermijnende criminaliteit in de gemeente Kerkrade. De veronderstelling is dan ook dat het geschetste beeld geen totaalbeeld geeft van de ondermijnende criminaliteit in de gemeente, maar dat er mogelijk sprake is van een aantal blinde vlekken.

Ambities

- het in beeld brengen van de blinde vlekken;
- vergroten van de weerbaarheid: bestuurlijk, ambtelijk en van inwoners en ondernemers;
- verminderen van georganiseerde criminaliteit met behulp van bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten.

Wat gaan we doen?

Investeren in aanpak zorgfraude.
Door gebruik te maken van de Handreiking Aanpak Malafide Zorgbureaus van het RIEC en te investeren in WMO handhavings-capaciteit met betrekking tot zorgfraude.

Zeer toezicht en controle op locaties waar weinig zicht op is of vermoedens zijn van ondermijnende criminaliteit activiteiten.

Intensiever samenwerken met de woningcorporaties.
Door samen met de andere SVBBL gemeenten voorlichting te geven aan woningbouwcorporaties en particuliere huurders over wat ondermijning inhoudt

Handhaven inschrijvingen Basis Registratie Personen (BRP).
De medewerkers van cluster Handhaving zijn in 2018 aangewezen als toezichthouder op de Basis Registratie Personen in nauwe samenwerking met de BRP specialisten van de afdeling Burgerplein. De omvang van het fenomeen spookburgers wordt verder uitgezocht.

Samenwerken met buitenland bij bestuurlijke aanpak.
Middels behulp van het EURIEC de samenwerking op te zoeken met het buitenland (Duitse en Belgische gemeenten en andere overheidsinstanties), om zo meer zicht te krijgen op de activiteiten en vermogensposities van subjecten die grensoverschrijdend actief zijn.

Actualiseer de informatiepositie en selecteer op basis daarvan (prioritering) subjecten voor een gerichte integrale aanpak.

Inzetten van het **BIBOB instrument**.

4.6 Fysieke Veiligheid

Fysieke veiligheid is de mate waarin mensen beschermd zijn of zich beschermd voelen tegen ongevallen of leed van niet menselijke oorsprong. Dit betreft onder andere brandveiligheid, verkeersveiligheid, evenementenveiligheid, externe veiligheid, milieuveiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Missie, doel en uitgangspunten met betrekking tot de fysieke veiligheid zijn onder andere vastgelegd in de Omgevingswet en het evenementenbeleid en komen daarom niet in dit IVP aan bod.

De beleidsmatige taken ten aanzien van crisisbeheersing en rampenbestrijding zijn op grond van de Wet veiligheidsregio's belegd bij de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (hierna: VRZL) stelt in dat kader diverse planfiguren op, zoals het provinciaal risicoprofiel, het beleidsplan VRZL 2024-2027, rampbestrijdingsplannen en het regionaal crisisplan VRZL. Om die reden wordt ook crisisbeheersing en rampenbestrijding hier niet verder behandeld.

Naast de programmalijn Crisisbeheersing & Rampenbestrijding kent de VRZL de programmalijn Brandweerzorg. De programmalijn brandweerzorg heeft de ambitie om te zorgen voor minder incidenten, minder slachtoffers en minder materiële schade.

De gemeente levert samen met VRZL en andere partners een bijdrage aan het bevorderen van een veilige fysieke leefomgeving en het stimuleren van het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid binnen de gemeente. Risico's zijn continu in beweging en worden beïnvloed door ontwikkelingen, zoals bijv. de energietransitie en de klimaatverandering. Om proactief in te kunnen spelen op ontwikkelingen, heeft de veiligheidsregio een dynamisch brandweerrisicoprofiel ontwikkeld. Aan de hand van het brandweerrisicoprofiel, in samenhang met het dekkingsplan, gaat de gemeente met de VRZL in gesprek over wat er (nog meer) gedaan kan worden om risico's en hun effecten te verkleinen. Alias: welke preventieve en repressieve maatregelen kunnen er tegenover gezet worden? Naar aanleiding van een belangenafweging kan er ook voor worden gekozen om een restrisico te accepteren en er transparant over te communiceren. De gemeente en haar partners zullen zich samen inzetten daar waar planvorming om aanvullende maatregelen vraagt.

5. Handhaving

De huidige situatie laat zien dat steeds meer van cluster Handhaving gevraagd wordt. We zien dat het door de capaciteitsproblemen bij politie vaak knelt.

Dit vereist een stevige rol van handhaving en OOV om de ambities zoals vermeld in dit IVP waar te maken.

Door meer de regie te pakken, de samenwerking op te zoeken en de wijkboa een expliciete rol in de wijk te geven spelen we in op de grote opgave die er ligt.

Wijkboa
De komende periode zal de samenwerking tussen de wijkboa en de wijkagent van politie inhoudelijk verdiept worden. Zo kunnen leefbaarheid- en veiligheidsvraagstukken beter worden aangepakt en staat handhaving beter in verbinding met de bewoners, instellingen en ondernemers van Kerkrade. De wijkboa zal inzetten op het vertrouwen van de burgers om de meldingsbereidheid voor leefbaarheid- en veiligheidszaken te doen verhogen. De teruggebrachte meldtijd door de meldkamer draagt hier aan bij. Daarnaast is de wijkboa als inhoudsdeskundige in staat om projectmatige inzet te organiseren.

Burgerparticipatie
Handhaving staat via de wijkboa’s en centralisten van de meldkamer in goede en nauwe verbinding met de verschillende wijkpreventieteams in Kerkrade.

Hierdoor is handhaving goed op de hoogte van de signalen vanuit de wijkpreventieteams. De wijkboa sluit aan, bevraagt en informeert de wijkpreventieteams bij actuele veiligheid- en leefbaarheidcasussen. Dit verbetert de veiligheid en leefbaarheid in de wijken alsmede de veiligheid- en leefbaarheid-gevoelens. Komende jaren zal de samenwerking tussen handhaving en de wijkpreventieteams alleen maar intensiveren.

Evenementen
Handhaving wordt veel ingezet bij verschillende evenementen in Kerkrade. Als handhaver van de kleine norm in de openbare ruimte en als toezichthouder van de algemene plaatselijke verordening en de alcoholwet. Niet alleen bij de geplande evenementen, maar bij de ongeplande, incidentele evenementen zoals demonstraties en herdenkingen.

Om handhavers hun rol goed en veilig te laten uitvoeren, zal worden geïnvesteerd in opleidingen en middelen, zoals bodycams. Nauwe samenwerking tussen handhaving en politie blijft van groot belang.

Verklarende woordenlijst

APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BOA	Buitgewoon Opsporingsambtenaar
BRP	Basisregistratie Personen
EURIEC	Euregionaal Informatie- en Expertise Centrum
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
HAP-project	Hennep Aanpak Parkstad project
HIC	High Impact Crime
IAWW	Integrale Aanpak Wijkgericht Werken
IOB	Integraal Ondermijningsbeeld
IVP	Integraal Veiligheidsplan
LSI	Landelijke Stuurgroep Interventieteams
OM	Openbaar Ministerie
PGA	Persoonsgerichte Aanpak
RIEC	Regionaal Infornatie- en Expertise Centrum
VIA	Verbindingspunt voor Informatie en Advies Zuid-Limburg
VRZL	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
Wet Bibob	Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
ZVHP	Zorg en Veilgheidshuis Parkstad

